

{nomultithumb}Poznanie opinii i postaw środowiska inżynierów budownictwa w zakresie etyki i odpowiedzialności zawodowej było celem sondażu przeprowadzonego w związku z konferencją pt.: „Etyka i odpowiedzialność zawodowa inżynierów budownictwa – fundamentem zaufania społecznego”. Za najważniejsze dla budowania zaufania społecznego najczęściej uznawano uczciwość i dbałość o przejrzystość relacji w układach biznesowych z inwestorem oraz wysoką kulturę osobistą przejawiającą się m.in. w przestrzeganiu norm i zasad współżycia społecznego

Internetowy sondaż pn. „Etyka i odpowiedzialność zawodowa inżynierów budownictwa w czasach złożonych przemian politycznych i gospodarczych” przeprowadzono w miesiącach luty–marzec 2017 r. Celem badań sondażowych było poznanie opinii i postaw środowiska inżynierów budownictwa różnych specjalności wobec wybranych aspektów zachowań przedstawicieli środowiska budowlanych w zakresie etyki i odpowiedzialności zawodowej.

Dodatkową intencją było także poznanie poglądów środowiska inwestorów zarówno z branż biznesowych, jak i administracji wobec określonych w ankiecie aspektów zachowań przedstawicieli środowiska budowlanych. W sondażu wzięło udział łącznie 3852 osoby, w tym 3735 inżynierów budownictwa, 67 inwestorów ze środowiska biznesu oraz 50 osób z administracji samorządowej. Grupę inżynierów reprezentowali: inspektorzy nadzoru, kierownicy budów, kierownicy robót, managerowie, projektanci, rzeczoznawcy, pracownicy, właściciele.

Wyniki przeprowadzonego sondażu przedstawił podczas konferencji PIIB pt. „Etyka i odpowiedzialność zawodowa inżynierów budownictwa – fundamentem zaufania społecznego” psycholog społeczny i biznesu dr Leszek Mellibruda.

POZNAJMY WYNIKI SONDAŻU

Za najważniejsze dla budowania zaufania społecznego zawodu inżyniera budownictwa najczęściej uznawano uczciwość i dbałość o przejrzystość relacji w układach biznesowych z inwestorem i kooperantem (61,1%) oraz wysoką kulturę osobistą przejawiającą się m. in. w przestrzeganiu norm i zasad współżycia społecznego (57%).

Wszystkie grupy respondentów najczęściej podkreślały potrzebę większej troski ze strony inżynierów i całej branży budowlanych o wizerunek zawodowy. Najczęściej inżynierowie (56,3%) zwracali uwagę na to, iż praca inżyniera budownictwa jest niedoceniana, głównie przez brak rzetelnej wiedzy na temat istoty ich działań i umiejętności.

Wśród czynników stanowiących zagrożenie dla wizerunku zawodu inżyniera budownictwa najczęściej wymieniano opinie niezadowolonych klientów (42,1%) oraz stereotypy społeczne i nagminną skłonność Polaków do narzekania (37,8%). Trzecim w kolejności wyborów czynnikiem zniekształcającym pozytywny obraz zawodu inżyniera budownictwa było niedocenywanie przez inżynierów dbałości o własny wizerunek i odbiór społeczny, wynikający często z niskiego poziomu rozumienia postaw innych ludzi, szczególnie w sytuacjach trudnych (35%).

Najczęściej spośród głównych celów działalności inżynierów budownictwa zapisanych w Kodeksie Etyki Zawodowej Członków PIIB wymieniana jest pamięć o konsekwencjach działalności inżyniera licząca się z zagrożeniem bezpieczeństwa, dobra i zdrowia ludzi (63,3%). Na drugim miejscu, jeśli chodzi o częstotliwość odpowiedzi uplasowało się kierowanie się dobrem publicznym i zasadami uczciwości zawodowej oraz osobistej (59,4%). Najczęściej na ten aspekt głównych celów działalności zwracali uwagę managerowie (76,2%) oraz projektanci (73,7%).

Do postaw i zachowań etycznych, które są najczęściej naruszane, pomijane i ignorowane w branży budowlanej, inżynierowie zaliczyli brak dbałości o ustawiczne podnoszenie swojego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych oraz mała troska o rozwój zawodowy młodszych współpracowników oraz partnerów (46,7%), a także mała dbałość o godność oraz honor zawodu wraz z małym zaangażowaniem w przeciwdziałanie obniżania się jego rangi i autorytetu (41,3%).

Wśród najczęściej wymienianych przez inżynierów przyczyn zachowań nieetycznych znalazła się mała znajomość prawa, przepisów i zapisów Kodeksu Etyki Zawodowej Członków PIIB (48,3%) oraz kultura organizacyjna niektórych firm i przedsiębiorstw, w których pomijane są na co dzień aspekty etycznego zachowania się ludzi (46,3%).

Ponad połowa inżynierów budownictwa nie miała możliwości zapoznania się z pracą Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej PIIB. Wśród czynników szczególnie istotnych dla budowania prestiżu oraz wzmacniania zachowań etycznych i zaufania społecznego najczęściej

wymieniano potrzebę częstszego i w większym stopniu prezentowania działalności Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej. Ponad 1/3 respondentów podkreślała, że Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej jako organ PIIB jest ważnym czynnikiem budowania zaufania społecznego zawodu przez spełnianie funkcji kontroli, wyjaśniania i w uzasadnionych przypadkach, oskarżania osób łamiących prawo i zasady Kodeksu Etyki Zawodowej Członków PIIB.

WNIOSKI KOŃCOWE

1. Uczciwość i dbałość o przejrzystość relacji w układach biznesowych jest najważniejszą składową wizerunku inżyniera budującego zaufanie społeczne do zawodu.
2. Wizerunek zawodowy inżynierów budownictwa wymaga większej troski ze strony samych inżynierów i całej branży budowlanej.
3. Społeczne opinie na temat zawodu inżyniera budownictwa nie oddają często najważniejszych aspektów jego pracy i zaangażowania – ponad 1/3 wypowiedzi we wszystkich grupach podkreślała, iż praca inżynierów jest często niedoceniana przez inwestorów.
4. Inżynierowie budownictwa uważają, że największym zagrożeniem dla pozytywnego ich wizerunku są opinie niezadowolonych klientów oraz stereotypy społeczne, w tym skłonność Polaków do narzekania.
5. Konflikt interesów przy zawieraniu umów pomiędzy inwestorem a wykonawcą (firmą inżynierską) dotyczący relacji pomiędzy ceną i jakością jest częściej dostrzegany jako zagrożenie pozytywnego obrazu zawodu inżyniera przez ludzi z biznesu niż przez samych inżynierów.
6. Rywalizacja między firmami w branży budowlanej wyraźnie zaostrza się powodując konflikty i inne niekorzystne zjawiska.
7. Najczęściej naruszanymi postawami i zachowaniami etycznymi jest brak stałego podnoszenia własnej wiedzy i umiejętności przez inżyniera oraz zbyt mała dbałość o godność i honor własnego zawodu.
8. Głównymi powodami zachowań nieetycznych w środowisku budowlanych są: mała znajomość prawa, przepisów i Kodeksu Etyki Zawodowej Członków PIIB oraz kultura organizacyjna niektórych firm pomijająca aspekty etyczne zachowań ludzkich jak również egocentryzm, nadmierna dominacja i inne cechy niedojrzałej osobowości inżyniera.
9. Poziom korupcji w branży budowlanej nie zmienił się zasadniczo w ostatnim okresie - najbardziej korupcjogenne w sektorze budownictwa są układy personalne wśród decydentów.
10. Praca Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej jest słabo rozpoznawana przez inżynierów, członków PIIB i wymaga większej popularyzacji w fachowych wydawnictwach i na portalu PIIB.
11. Nieufność środowiska budowlanego wobec inwestorów budują głównie negatywne doświadczenia z przeszłości – istnieje potrzeba działań edukacyjno-profilaktycznych w tym zakresie.
12. Poczucie braku solidarności w branży budowlanej może przyczyniać się do nasilania zachowań nieetycznych lub/i spadku odporności na sytuacje – pokusy.

13. Znaczny odsetek ludzi z administracji i biznesmenów wyraża krytyczne opinie pod adresem inżynierów budownictwa – istnieje potrzeba przygotowania strategii działań zorientowanych na zmianę niektórych zachowań inżynierów budownictwa i wzmocnienie standardów zawodowych w relacjach z inwestorami.

[Pełna wersja podsumowania i wniosków sondażu PIIB](#)